

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність «053 Психологія»
Освітня програма «Психологія»
Рік навчання ___ III ___, семестр ___ V ____
Форма здобуття вищої освіти ___ денна ____
Кількість кредитів ЄКТС _ 4 _
Мова викладання _ українська _

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Оксана ОЛІЙНИК

oliinyk@nubip.edu.ua

elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3655

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Психологія конфлікту» є вибірковою дисципліною ОП «Психологія». Вона спрямована на забезпечення майбутніх психологів теоретичними знаннями з психологічного змісту та передумов виникнення конфлікту, а також практичними вміннями з управління та конструктивного розв'язання конфліктів у різних сферах життєдіяльності особистості. Вивчення «Психології конфлікту» дозволить зрозуміти основні функції конфліктів, чинники конфліктної взаємодії, структуру та динаміку конфліктів, типи конфліктів та сутність конфліктних особистостей; опанувати технологією попередження, профілактики та вирішення конфліктів.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

- у застосуванні набутих знань із психології конфлікту у практичних ситуаціях (ЗК1),
- розуміння предметної області психології конфлікту та розуміння професійної діяльності психолога у конфліктних ситуаціях (ЗК2),
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями із психології конфлікту (ЗК4),
- здатність критично оцінювати інформацію, що стосується психології конфлікту, бути самокритичним щодо власних вчинків (ЗК5),
- здатність приймати обґрунтовані рішення щодо підбору методів дослідження різних видів конфліктів, прийомів і технік вирішення конфліктів (ЗК6),
- здатність генерувати нові ідеї щодо причин виникнення конфліктів, їх попередження та способів вирішення (ЗК7),
- навички міжособистісної взаємодії у процесі виконання проблемно-пошукових і професійно-орієнтованих завдань (ЗК8),

– здатність працювати в команді, розв’язуючи навчальні проблемно-пошукові та професійно-орієнтовані завдання (ЗК9),

– здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку та особливостей психології конфлікту як науки, її місця у системі наукових та практичних знань про поведінку особи або групи, яка призводить до конфліктів, а також взаємовідносини людей у процесі вирішення конфлікту (ЗК11),

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

– здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології конфлікту (СК1),

– здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, управління та конструктивного розв’язання конфліктів у різних сферах життєдіяльності особистості (СК2),

– здатність до розуміння природи конфліктної поведінки, діяльності та вчинків конфліктної особистості (СК3),

– здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел щодо причин виникнення та врегулювання конфліктів (СК4),

– здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу щодо виникнення, розгортання, врегулювання та вирішення конфліктів (СК9),

– здатність дотримуватися норм професійної етики у застосуванні методів дослідження різних видів конфліктів, прийомів і технік вирішення конфліктів (СК10),

– здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (СК11).

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

– аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв’язання (ПРН1),

– розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ контексті професійних завдань (ПРН2),

– здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ПРН3),

– формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію (ПРН10),

– взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні, професійні чи гендерно-вікові відмінності (ПРН13),

– ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення професійно-орієнтованих завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості (ПРН14),

– відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ПРН15),

– знати та розуміти етичні принципи професійної діяльності психолога (ПРН16),

– вживати ефективних заходів щодо збереження та підтримання психологічного та соматичного здоров’я – власного й оточення (ПРН18).

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
5 семестр				
Змістовий модуль 1 Теоретичні аспекти психології конфлікту. Поняття та структура конфлікту				
Тема 1.1. Загальні засади психології конфлікту	2/2	Знати сутність поняття «конфлікт». Розуміти об'єкт та предмет психології конфлікту. Характеризувати методи конфліктологічних досліджень. Аналізувати основні функції конфліктів. Визначати місце психології конфлікту в системі психологічного знання	Практичні заняття до теми 1.1. Аналіз навчально-наукової літератури щодо вивчення загальних засад психології конфлікту. Характеристика функцій конфлікту. Аналіз основних та специфічних методів вивчення конфлікту	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах – 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.1. Написання есе «Роль конфліктів у моєму житті»	Перевірка виконання завдань на ЕНК – 5 балів
Тема 1.2. Причини та передумови виникнення конфліктів	2/2	Знати об'єктивні і суб'єктивні причини конфліктної взаємодії. Характеризувати основні види організаційно-управлінських причин конфліктів. Розуміти соціально-психологічні та особистісні причини виникнення конфліктів. Аналізувати основні особистісні причини конфлікту.	Практичні заняття до теми 1.2. Аналіз причин конфліктної взаємодії Методи дослідження організаційно-управлінських та соціально-психологічних причин конфліктів	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах 5 балів
			Завдання самостійної	Перевірка виконання

			роботи до теми 1.2. Самоаналіз: характеристика власних особистісних причин конфліктів.	завдань на ЕНК – 5 балів
Тема 1.3. Структура та динаміка конфліктів	2/2	Знати структуру конфлікту. Аналізувати об'єктивні та суб'єктивні складові конфлікту. Визначати поняття «динаміка конфлікту». Характеризувати складові динаміки розвитку конфлікту. Аналізувати основні форми завершення конфлікту.	Практичні заняття до теми 1.3. Аналіз основних компонентів конфлікту. Моделювання проблемних ситуацій щодо різних етапів конфлікту, робота в діадах, тріадах.	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.3. Аналіз форм завершення конфлікту в професійній діяльності психолога	Перевірка виконання завдання на ЕНК – 5 балів
Тема 1.4. Психологія управління конфліктами. Прогнозування і профілактика конфліктів	4/4	Визначати умови і зміст управління конфліктами. Аналізуються основні складові конфлікту, що є важливими для процесу його прогнозування. Аналізувати технологію попередження конфліктів. Володіти методами психокорекції конфліктної поведінки. Розуміти сутність і мету профілактики конфліктів. Характеризувати первинну та вторинної	Практичні заняття до теми 1.4.1. Характеристика власних ресурсів, які сприяють успішному управлінню конфліктами. Аналіз технології прогнозування та профілактики конфліктів	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів
			Практичні заняття до теми 1.4.2. Аналіз способів прогнозування,	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та

		профілактику конфліктів.	запобігання й профілактики конфліктів. Розробка соціально-психологічного тренінгу щодо попередження конфліктів.	підгрупах – 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.4. Аналіз ролі психодіагностик и в управлінні конфліктами. Методи психокорекції конфліктної поведінки	Перевірка виконання завдання на ЕНК – 5 балів
Тема 1.5. Конструктивне розв'язання конфліктів	4/4	Характеризувати основні підходи до вирішення конфліктів. Визначати фактори, що впливають на успішність вирішення конфліктів. Аналізувати основні стратегії розв'язання конфліктів. Характеризувати основні стилі вирішення конфліктів. Аналізувати основні технології вирішення конфліктів, визначати їх мету, виділяти основні переваги. Використовувати медіацію як процес розв'язання конфліктів за допомогою третьої сторони.	Практичні заняття до теми 1.5.1. Аналіз факторів, стратегій та стилів вирішення конфліктів. Методи вивчення стилів розв'язання конфліктів.	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів
			Практичні заняття до теми 1.5.2. Розробка карти конфлікту у студентському середовищі. Характеристика типів участі (ролей) медіатора (третьої сторони) у вирішенні конфліктів	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.4.	Перевірка виконання завдання на

			Підбір вправ соціально-психологічного тренінгу щодо вирішення конфліктів.	ЕНК – 10 балів
Проміжна атестація (тест до модуля 1)	1	Визначити рівень знань змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.	Виконання тестових завдань в elearn	Перевірка виконання тестових завдань на ЕНК 30 балів
Змістовий модуль 2. Класифікація конфліктів. Конфлікти у різних сферах життєдіяльності людей				
Тема 2.1. Класифікація конфліктів. Конфліктність особистості	2/2	Класифікувати конфлікти за різними параметрами. Характеризувати різновиди конфлікту в залежності від суб'єктів конфліктної взаємодії. Визначити поняття «конфліктність особистості». Характеризувати чинники конфліктності. Аналізувати основні типології конфліктних особистостей. Характеризувати основні форми конфліктної поведінки.	Практичні заняття до теми 2.1. Аналіз типів конфліктів, чинників конфліктності Методи дослідження конфліктної поведінки та конфліктності особистості Створення психологічного профілю конфліктної особистості.	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 2.1. Характеристика основних чинників власної конфліктності. Виявлення та аналіз проявів власної конфліктної поведінки	Перевірка виконання завдання на ЕНК – 4 бали
Тема 2.2. Внутрішньоособистісний конфлікт. Наслідки внутрішньоос	4/4	Визначити поняття «внутрішньоособистісний конфлікт». Аналізувати різновиди внутрішньоособистісн	Практичні заняття до теми 2.2.1. Характеристика видів внутрішньоособ	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та

обистісних конфліктів		<p>их конфліктів за К. Левінім. Розуміти показники внутрішньоособистісного конфлікту. Характеризувати позитивні й негативні наслідки внутрішньоособистісного конфлікту. Характеризувати психологічні умови попередження та розв'язання внутрішньоособистісних конфліктів. Застосовувати методи і прийоми вирішення внутрішньоособистісних конфліктів.</p>	<p>истісних конфліктів. Аналіз причин виникнення внутрішніх конфліктів.</p> <p>Практичні заняття до теми 2.2.2. Підбірка вправ соціально-психологічного тренінгу для роботи з наслідками внутрішньоособистісних конфліктів.</p> <p>Завдання самостійної роботи до теми 2.2. Аналіз особливостей попередження та розв'язання власних внутрішньоособистісних конфліктів</p>	<p>підгрупах – 5 балів</p> <p>Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів</p> <p>Перевірка виконання завдання на ЕНК – 7 балів</p>
<p>Тема 2.3. Міжособистісний та міжгруповий конфлікти</p>	2/2	<p>Визначати поняття «міжособистісний конфлікт». Характеризувати особливості, функції, форми, чинники міжособистісних конфліктів. Аналізувати етапи управління міжособистісними конфліктами. Розуміти умови вирішення міжособистісних конфліктів. Застосовувати технології врегулювання міжособистісних конфліктів.</p>	<p>Практичні заняття до теми 2.3. Аналіз особливостей, функцій, чинників та структури міжособистісних та міжгрупових конфліктів Психодіагностика міжособистісних стосунків і типу поведінки в конфлікті. Моделювання та аналіз проблемних ситуацій щодо вирішення</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів</p>

		<p>Визначати поняття «міжгруповий конфлікт».</p> <p>Знати його особливості.</p> <p>Аналізувати структуру міжгрупових конфліктів.</p> <p>Використовувати технології вирішення міжгрупових конфліктів.</p>	<p>міжособистісних та міжгрупових конфліктів</p>	
			<p>Завдання самостійної роботи до теми 2.3.</p> <p>Підбірка вправ соціально-психологічного тренінгу для вирішення міжособистісних та міжгрупових конфліктів.</p>	<p>Перевірка виконання завдання на ЕНК – 4 бали</p>
<p>Тема 2.4. Психологічні конфлікти в організаціях та сферах управління. Конфлікти у вищих навчальних закладах</p>	<p>2/2</p>	<p>Визначати поняття «організаційний конфлікт»</p> <p>Характеризувати види конфліктів в організації.</p> <p>Аналізувати функціональні та дисфункціональні наслідки конфліктів в організації.</p> <p>Аналізувати шляхи попередження і розв'язання організаційних конфліктів.</p> <p>Використовувати технології вирішення організаційних конфліктів.</p>	<p>Практичні заняття до теми 2.4.</p> <p>Аналіз навчально-наукової літератури щодо вивчення конфліктів в організаціях</p> <p>Моделювання та аналіз проблемної ситуації щодо вирішення конфліктів у студентському середовищі</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів</p>
			<p>Завдання самостійної роботи до теми 2.4.</p> <p>Підбірка вправ соціально-психологічного тренінгу для вирішення організаційних конфліктів.</p>	<p>Перевірка виконання завдання на ЕНК – 4 бали</p>
<p>Тема 2.5. Сімейні конфлікти</p>	<p>2/2</p>	<p>Визначати поняття «сімейний конфлікт».</p> <p>Розуміти особливості та причини виникнення сімейних конфліктів.</p> <p>Характеризувати різновиди сімейних конфліктів.</p>	<p>Практичні заняття до теми 2.5.</p> <p>Аналіз навчально-наукової літератури щодо вивчення</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах, виконання</p>

		<p>Характеризувати основні кризові періоди у розвитку сім'ї.</p> <p>Аналізувати шляхи попередження і розв'язання сімейних конфліктів.</p> <p>Використовувати прийоми та технології вирішення сімейних конфліктів.</p>	<p>сімейних конфліктів</p> <p>Розробка тренінгових занять для вирішення сімейних конфліктів.</p> <p>Аналіз подружніх та дитячо-батьківських конфліктів</p>	<p>професійно-орієнтованого завдання – 5 балів</p>
			<p>Завдання самостійної роботи до теми 2.5.</p> <p>Аналіз кризових періодів у розвитку сім'ї і пов'язаних з ними конфліктів</p>	<p>Перевірка виконання завдання на ЕНК – 4 бали</p>
<p>Тема 2.6. Психологічний захист особистості в конфлікті засобами мистецтва</p>	<p>4/4</p>	<p>Розуміти основні завдання та умови використання арт-терапевтичного методу.</p> <p>Використовувати техніки музико-терапії, бібліо-терапії, казкотерапії, психодрами, танцювальної терапії як методів психологічного захисту особистості в конфлікті.</p>	<p>Практичні заняття до теми 2.6.1.</p> <p>Аналіз навчально-наукової літератури щодо вивчення технік арт-терапії як методу захисту, запобігання і вирішення конфліктів</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах – 5 балів</p>
			<p>Практичні заняття до теми 2.6.2.</p> <p>Розробка соціально-психологічного тренінгу з використанням засобів мистецтва у вирішенні конфліктів</p> <p>Аналіз клієнтських випадків</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах, професійно-орієнтованого завдання – 5 балів</p>
			<p>Завдання самостійної</p>	<p>Перевірка виконання</p>

			роботи до теми 2.6. Аналіз методів арт-терапії як психологічного захисту в конфлікті	завдання на ЕНК – 7 балів
Проміжна атестація (тест до модуля 2)	1	Визначити рівень знань змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.	Виконання тестових завдань в elearn	Перевірка виконання тестових завдань на ЕНК 30 балів
Всього за 1 семестр				70
Екзамен		Розуміння причин виникнення, етапів протікання та форм завершення різних видів конфліктів	Виконати тест, пройти усну співбесіду за відкритими питаннями тесту.	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	<p>Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів студентів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів.</p> <p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації.</p> <p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене у випадку за умови погодження з деканатом.</p>
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	<p>Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654).</p> <p>Студенти повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності як питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності за собою академічну відповідальність.</p> <p>Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу</p>

Політика щодо відвідування:	Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформулювати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
------------------------------------	---

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Березовська Л.І. Юрков О.С. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник. Мукачево: МДУ, 2016. 201 с.
2. Котлова Л.О. Психологія конфлікту: курс лекцій : Навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 112 с.
3. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. К.:МАУП, 2007. 435 с.
4. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія: навчально-методичний. Львів : Вид-во «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. 76 с.
5. Нагаєв В.М. Конфліктологія: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 198 с.
6. Пірен М.І. Конфліктологія: Підручник. К.: МАУП, 2003. 360 с.
7. Психологія конфлікту: Навчально-методичний посібник для підготовки магістрів усіх форм навчання / В.Я.Галаган, В.Ф.Орлов, О.М.Отич, О.О.Фурса. К.: ДЕГУТ, 2008. 422 с.

Допоміжні

1. Антонова-Гурченко О. Г. Поведінка людей у конфліктних ситуаціях. *Завуч.* 2002. № 19. 32 с.
2. Антонечко І. Психологія міжособистісних взаємин. *Психолог.* 2005. №28. С.42-47.
3. Баранова Н. Психокорекція агресивності та конфліктності у підлітків. *Психолог.* 2005. № 36. С. 13-18.
4. Бодрик Н. Тренінг комунікативних умінь для підлітків. *Психолог.* 2007. № 25-27. С. 33-41.
5. Войцихова А. Природа та соціальна роль конфлікту. Психологія конфлікту та шляхи його розв'язання. *Психологічна газета.* 2006. № 15. С. 5-9.
6. Горова О. Профілактика конфліктів у підлітковому середовищі. *Психолог* 2006. № 34. 32 с.
7. Грицюк К. Чому виникають конфлікти? *Психолог.* 2007. № 25-27. С. 78-79.
8. Дунай П. Конфлікти та шляхи їх подолання. *Директор школи.* 2001. № 13. С. 21-28
9. Корекційно-тренінгова програма „Самовдосконалення. *Практична психологія та соціальна робота.* 2003. №4-5. С.23-27.

10. Кошенко Н.В. Тренінг „Молодь вибирає конструктивний конфлікт. *Практична психологія та соціальна робота*. 2005. № 7-11. С.21-26.
11. Ложкін Г.В., Юрківський Є.В., Моначин І.Л. Практикум з конфліктології. Тернопіль: «Воля», 2005. 168 с.
12. Москаленко В.В. Конфлікт. *Практична психологія та соціальна робота*. 2005. № 5. С. 13-15.
13. Психокорекційна програма «Я бажаю змінитися». *Психолог*. 2005. № 10.
14. Психологія конфлікту: комплекс навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів всіх спеціальностей. Укл.: Кононець М.О. К. : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2017. 48 с.
15. Столярчук О.А. Психологія сучасної сім'ї: навч. посіб. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2015. 136 с.
16. Paul Randolph. *The Psychology of Conflict: Mediating in a Diverse World* Bloomsbury Publishing, 2016 y. 224p.
17. Samantha Skabelund, *The psychology of conflict: mediating in a diverse world*, 9 Arb. L. Rev. 231 (2017).

Інформаційні ресурси

1. Орлов В.Ф., Отич О.М., Фурса О.О. Психологія конфлікту: Навчально-методичний посібник для підготовки магістрів усіх форм навчання. К.: ДЕТУТ, 2008. 422 с. URL: <https://www.scribd.com/document/677782018/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%BA%D1%96%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B9-%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BD%D1%82-%D0%9E-%D0%9C-%D0%9E%D1%82%D0%B8%D1%87-doc> (дата звернення 27.05.2024)/
2. Психологія конфлікту: методичні рекомендації до виконання самот. роботи для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / НТУУ «КПІ»; уклад. М. О. Кононець (методичні вказівки) К.: НТУУ «КПІ», 2014. URL: <http://psy.kpi.ua/wp-content/uploads/2017/04/.pdf> (дата звернення 27.05.2024)/
3. Вебінар «Психологія конфлікту. Типи конфліктів. Причини виникнення». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=7u1iuCoVe64> (дата звернення 03.06.2024)/